

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Bekæmpelse af brand i skibe til søs

2.1.1 Baggrund

Baggrunden for forslaget om at etablere et særligt supplerende beredskab med henblik på bekæmpelse af brand i skibe til søs er en rapport afgivet af »Arbejdsgruppen vedrørende bekæmpelse af brand i skibe til søs«, der blev nedsat af Forsvarsministeriet den 10. oktober 2005 med det formål bl.a. at

»Udarbejde et samlet koncept for et beredskab, som etableres i Beredskabsstyrelsens regi, men hvor forsvaret får til opgave at kunne overføre de nødvendige ressourcer til brændende skibe, herunder bl.a. under uddyttelse af de kommende helikoptere.«

Ifølge arbejdsgruppens kommissorium er der

»...fra politisk side et ønske om, at Danmark etablerer et beredskab på området. Etableringen skal ikke mindst ses i et sikkerheds- og miljømæssigt perspektiv, men skal også ses i sammenhæng med alle de øvrige initiativer, der er/vil blive iværksat på det maritime område. Der er imidlertid tale om en opgave, som i henhold til gældende love og bestemmelser umiddelbart hverken falder ind under forsvarets eller Beredskabsstyrelsens opgavekompleks.«

Arbejdsgruppen blev under Forsvarsministeriets formandskab sammensat af repræsentanter for Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Flyvertaktisk Kommando, Søfartsstyrelsen, Hjemmeværnskommandoen, Forsvarskommandoen samt Beredskabsstyrelsen.

Arbejdsgruppen afgav sin rapport i december 2005 og indstillede

- at der etableres et beredskab til assistance ved bekæmpelse af brand i skibe til søs,
- at et afbalanceret beredskab i forhold til risiko og i forhold til det geografiske dækningsområde peger på to beredskaber, et vest for Storebælt og et øst for Storebælt,
- at beredskabet forankres ved to kommunale beredskaber samt,
- at ansvaret for beredskabet placeres hos forsvarsministeren, som via en hjemmel i beredskabsloven bemyndiger Beredskabsstyrelsen til at udpege de kommuner, der får pligt til at oprette og bemande et sådant beredskab.

Ifølge arbejdsgruppens rapport har den øgede skibsfart i danske og tilgrænsende farvande, både i henseende til antal skibe og i henseende til tonnage og antal passagerer på færger og krydstogtskibe, medført en stadig stigende risiko for vidtrækkende konsekvenser i tilfælde af brand i skibe til søs. Det primære ansvar

for slukning af brand i skibe til søs påhviler ifølge rapporten skibets egen besætning, men internationale og nationale erfaringer har vist, at denne kapacitet ikke altid er tilstrækkelig, og at det kan være nødvendigt at indsætte professionelle brandfolk til at forstærke indsatsen og for at afløse skibets besætning.

Etablering af et stående beredskab til indsættelse ved bekæmpelse af brand i skibe til søs forudsætter, at der i beredskabsloven tilvejebringes lovmæssig hjemmel hertil, idet loven ikke omfatter indsatser til havs.

2.1.2 Gældende ret

Ifølge beredskabslovens § 1, stk. 1, har redningsberedskabet til opgave at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder krigshandlinger, eller overhængende fare herfor.

Til denne opgavebeskrivelse knytter sig lovbemærkningerne til bestemmelsen, jf. L 132 af 2. december 1992 (FT-tidende 1992/93, forhandlingerne s. 2860, 3536, 3938 og 4331, Tillæg A s. 4225, Tillæg B s. 475 og 693 og Tillæg C s. 497) hvoraf fremgår, at den ikke omfatter de opgavesæt, der varetages af de øvrige myndigheder, der har ansvar for beredskab og indsats i forbindelse med ulykker og katastrofer i fredstid, herunder det almindelige ambulanceberedskab, alarmeringsberedskabet, forsvarets fredstidsopgaver (fly- og søredningstjenesten), Miljøstyrelsens (nu Forsvarskommandoens) havberedskab, DSB's beredskab ved ulykker på egne arealer samt lufthavnens beredskab.

Ifølge beredskabslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., skal det kommunale redningsberedskab kunne yde en forsvarlig indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder krigshandlinger. Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår bl.a., at det kommunale redningsberedskab skal kunne indsættes mod ulykker såsom brande og eksplosionsulykker, sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker, skibulykker ved kaj, naturkatastrofer samt uheld, der kan medføre udslip og spredning i miljøet af farlige stoffer.

Bekæmpelse af brande i skibe til søs er således en opgave, der falder uden for beredskabslovens opgavesæt, hvorfor redningsberedskabet ikke er dimensioneret efter at skulle varetage en sådan opgave, ligesom den bevillingsramme, der på de årlige finanslove, der tidligere var afsat til redningsberedskabet, ikke omfatter udgifter til varetagelse af en sådan aktivitet.

2.1.3 Lovforslaget

Forslaget om at etablere et stående beredskab med henblik på indsættelse ved bekæmpelse af brand i ski-